

**Uzasadnienie do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu
z dnia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych
dla obszaru Natura 2000 Torfowiska Gór Izerskich (PLH020047)**

Zgodnie z art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 i poz. 1940 oraz z 2025 r. poz. 884) regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego, w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, biorąc pod uwagę cele ochrony obszaru. Po zmianach legislacyjnych plan zadań ochronnych ważny jest bezterminowo (wcześniej sporządzany był na 10 lat).

Obszar Natura 2000 Torfowiska Gór Izerskich został wyznaczony *rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 12 października 2023 r. w sprawie wyznaczenia specjalnego obszaru ochrony siedlisk Torfowiska Gór Izerskich (PLH020047) (Dz. U. poz. 2192)* w celu zachowania we właściwym stanie przedmiotów ochrony wymienionych w Załączniku I i II Dyrektywy Siedliskowej: siedlisk przyrodniczych, tj.:

- 6430 Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*);
- 6520 Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (*Polygono-Trisetion*);
- 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe);
- 7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji;
- 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*);
- 8110 Piargi i gołoborza krzemianowe;
- 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*);
- 91D0 Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne;
- 9410 Górskie bory świerkowe (*Piceion abietis*, część - zbiorowiska górskie)

oraz gatunków zwierząt:

- 1308 mopek *Barbastella barbastellus*
- 1324 nocek duży *Myotis myotis*
- 1361 ryś *Lynx lynx*
- 1352 wilk *Canis lupus*
- 1355 Wydra *Lutra lutra*.

Projekt planu zadań ochronnych dla specjalnego obszaru ochrony siedlisk Torfowiska Gór Izerskich (PLH020047), zwanego dalej Obszarem, został sporządzony z uwzględnieniem wymagań

określonych w art. 28 ust. 10 ww. *ustawy o ochronie przyrody* oraz zgodnie z zapisami *rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000* (Dz. U. z 2024 r., poz. 99).

W przypadku tego Obszaru zachodzą przesłanki wynikające z art. 28 ust. 11 ww. *ustawy o ochronie przyrody*, wobec czego plan zadań ochronnych obejmuje część obszaru o powierzchni 1821,19 ha, tj. z wyłączeniem terenów:

- w granicach rezerwatu przyrody „Torfowiska Doliny Izery”, dla których ustanowiono plan ochrony zarządzeniem Nr 27 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 20 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Torfowiska Doliny Izery” (Dz. Urz. Woj. Doln. poz. 6631), który zawiera zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 11 *ustawy o ochronie przyrody*;
- w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwa Szklarska Poręba, dla których plan urządzenia lasu na lata 2019-2028, zatwierdzony pismem Ministra Środowiska znak DL-WGL.4100.61.2019 z dnia 31 lipca 2020 r., zawiera zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 11 *ustawy o ochronie przyrody*.

Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych dla Obszaru jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony, który to obowiązek wynika z art. 6 (1) Dyrektywy Siedliskowej.

Przedmiotowy projekt planu zadań ochronnych zawiera wszystkie niezbędne elementy wynikające z zapisów ww. *ustawy o ochronie przyrody* i ww. *rozporządzenia w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000*.

Prace terenowe obejmowały badania w zakresie fitosocjologii, chiropterologii i teriologii. W ich trakcie zweryfikowano listę przedmiotów ochrony w Obszarze. W przypadku gatunków zwierząt, w obszarze objętym planem zadań ochronnych, nie potwierdzono występowania wydry. W przypadku siedlisk przyrodniczych, na obszarze objętym planem zadań ochronnych, spośród ww. przedmiotów ochrony ekspert nie potwierdził obecności siedlisk 6430, 7120 i 9110. Dla pozostałych typów siedlisk przyrodniczych zweryfikowano ich dotychczas wskazywane lokalizacje oraz określono szczegółową lokalizację i przebieg granic płatów tych typów siedlisk.

Powyższe ustalenia były podstawą do złożenia do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska wniosku o wprowadzenie zmian w SDF Obszaru (pismo znak WPN.630.5.2023.AH/BP z dnia 28 lutego 2023 r.), z tym że w przypadku siedliska 7120 nie wnioskowano o jego usunięcie z listy przedmiotów ochrony w Obszarze, ponieważ nie wykluczono obecności siedliska poza obszarem objętym planem zadań ochronnych. Proponowane zmiany zostały zaakceptowane przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (pismo znak DZP-WO.630.1.4.2023.IW z dnia 31 marca 2023 r.), przy czym *rozporządzenie w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Torfowiska Gór Izerskich (PLH020047)* oczekuje na nowelizację w tym zakresie.

Nie określano zagrożeń ani celów działań ochronnych dla siedlisk 6430, 7120 i 9110 ponieważ w obszarze objętym planem zadań ochronnych nie stwierdzono występowania płatów tych siedlisk.

Nie zidentyfikowano zagrożeń i nacisków istniejących dla siedlisk 6520 i 8110, wskazano natomiast zagrożenia potencjalne, tj. rezygnację z dotychczasowej ochrony czynnej (regularne koszenie) i negatywny wpływ związany z niewłaściwymi rozwiązaniami w zakresie gospodarki wodno-ściekowej w obrębie schronisk w przypadku siedliska 6520 oraz zwiększenie ilości odpadów w obrębie siedliska w przypadku siedliska 8110.

W przypadku siedlisk 7110, 7140 i 91D0 za główne zagrożenia uznano aspekty związane z niewłaściwym uwodnieniem płatów tych siedlisk (na skutek zmian klimatycznych czy obecności rowów przyspieszających odpływ wody), jak również bezpośrednie niszczenie na skutek wydeptywania i pozyskiwania owoców runa leśnego. W odniesieniu do siedliska 9410 wskazano na zbyt małą ilość martwego drewna.

W przypadku gatunków nietoperzy (1308 mopek i 1324 nocek duży) oraz 1352 wilka i 1361 rysia za najważniejsze zagrożenia uznano oddziaływania antropogeniczne związane z obecnością dróg (jako liniowych barier w migracji), zabudowy i infrastruktury związanej ze sportem, turystyką i rekreacją oraz generowanej przez te obiekty zwiększonej penetracji terenów stanowiących siedliska ww. gatunków. Dodatkowo w odniesieniu do 1352 wilka i 1361 rysia zwrócono również uwagę na inne działania związane z płoszeniem i niepokojeniem osobników gatunku w okresie rozrodu i wychowu młodych (np. zabiegi gospodarcze, zbieranie runa leśnego.)

Szczegółowe cele działań ochronnych zostały określone na podstawie przeprowadzonych prac terenowych, metodyki GIOŚ (2012) oraz metodyk wskazanych przez ekspertów: fitosocjologa, teriologa i chiropterologa wykonujących badania na potrzeby opracowania planu zadań ochronnych.

Zaproponowane działania ochronne mają na celu zachowanie ww. siedlisk i siedlisk ww. gatunków. W przypadku siedliska 6520 dotyczą one właściwych metod gospodarowania (ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe albo pastwiskowe) w obrębie płatów siedliska. W odniesieniu do siedlisk 7110, 7140 i 91D0 zaplanowano wykonanie piętrzeń stałych, co ma spowalniać odpływ wody z płatów siedliska oraz działania mające na celu usuwanie krzewów i podrostów drzew oraz ekspansywnych gatunków roślin zielnych i gatunków inwazyjnych z płatów tych siedlisk. Dodatkowo w przypadku siedlisk leśnych 9410 i 91D0 zaproponowano wskazania do gospodarki leśnej mające na celu poprawę wskaźników związanych z obecnością martwego drewna. Natomiast w odniesieniu do 1352 wilka i 1361 rysia zaproponowano przede wszystkim rozwiązania techniczne mające minimalizować ryzyko kolizji z pojazdami oraz płoszenia. Ponadto zaproponowano rozwieszenie budek o parametrach właściwych dla 1308 mopka, co ma zwiększyć liczbę schronień dla tego gatunku.

Nie określano działań ochronnych dla ochrony siedlisk przyrodniczych, gatunków zwierząt oraz ich siedlisk, oraz związanych z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania dla gatunku 1355 wydra oraz dla siedlisk 6430, 7120 i 9110 (z uwagi na brak tego gatunku oraz brak płatów tych

siedlisk w obszarze objętym planem zadań ochronnych). Natomiast na obszarze objętym planem zadań ochronnych zaplanowano monitoring oceny stanu ochrony dla wydry, z uwagi na możliwość pojawienia się gatunku na obszarze objętym planem zadań ochronnych w przyszłości. Monitoring oceny stanu ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych zaplanowano także dla wszystkich typów siedlisk stwierdzonych w obszarze objętym planem zadań ochronnych.

W trakcie sporządzania projektu planu zadań ochronnych przeprowadzono badania terenowe w zakresie fitosocjologii, teriologii i chiropterologii (czyli w zakresie wszystkich przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Torfowiska Gór Izerskich). Jednakże w ramach uzupełnienia stanu wiedzy zaplanowano analizę sieci hydrograficznej w celu ustalenia lokalizacji działań ochronnych mających ograniczyć odpływ wody z obszaru objętego planem zadań ochronnych. Docelowo ma to służyć ochronie siedlisk przyrodniczych 7110, 7140 i *91D0.

Zaplanowany monitoring dotyczy stanu zachowania siedlisk i siedlisk gatunków oraz monitoringu realizacji celów działań ochronnych. Badania powinny być prowadzone regularnie, nie rzadziej niż raz na 6 lat.

Z uwagi na fakt, że obowiązujący dokument planistyczny [*Uchwała Rady Miasta i Gminy Mirsk z dnia 27 grudnia 2002 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Mirsk (Dz. Urz. Woj. Doln. z 2003 r. Nr 10, poz. 237)*] zawiera wskazania, które mogą wpływać negatywnie na przedmioty ochrony, konieczne było zawarcie w zarządzeniu ustanawiającym przedmiotowy plan zadań ochronnych wskazania do zmiany w tym dokumencie niezbędnego do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony Obszar.

Sporządzenie planu ochrony dla Obszaru nie jest konieczne. Plan zadań ochronnych jest wystarczającym narzędziem do zapewnienia ochrony przedmiotom ochrony w Obszarze. Ustanowienie planu zadań ochronnych poprzedzone zostało przeprowadzeniem postępowania z udziałem społeczeństwa.

W dniu 10 grudnia 2018 r. na stronie internetowej (Biuletyn Informacji Publicznej) i w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu (na tablicy ogłoszeń) ukazało się obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu znak WPN.082.3.52.2018.AH z dnia 6 grudnia 2018 r. o zamiarze przystąpienia do sporządzenia projektów zadań ochronnych dla 31 obszarów Natura 2000 [w tym dla obszaru Natura 2000 Torfowiska Gór Izerskich (PLH020047)]. Obwieszczenie zostało przekazane w celu jego upublicznienia do urzędów gmin i starostw powiatowych, w granicach których znajduje się obszar objęty PZO. Obwieszczenie ukazało się również w prasie o zasięgu regionalnym (województwo dolnośląskie).

W dniu 14 kwietnia 2020 r. na stronie internetowej (Biuletyn Informacji Publicznej) oraz w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu (na tablicy ogłoszeń) ukazało się obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu znak WPN.082.3.6.2020.AH.1 z dnia 14 kwietnia 2020 r. o przystąpieniu do sporządzenia projektów planów zadań ochronnych dla 5 obszarów Natura 2000 [w tym dla obszaru Natura 2000 Torfowiska

Gór Izerskich (PLH020047)]. Obwieszczenie zostało przekazane w celu jego upublicznienia do urzędów gmin i starostw powiatowych, w granicach których znajduje się Obszar. Obwieszczenie ukazało się również w prasie o zasięgu regionalnym (województwo dolnośląskie).

W ramach prac nad projektem planu zadań ochronnych dla Obszaru zorganizowano cztery spotkania dyskusyjne: 29 września 2020 r. (zdalnie), 25 lutego 2021 r. (online), 29 czerwca 2021 r. (w Świeradowie-Zdroju) oraz 26 kwietnia 2022 r. (online). Do udziału zaproszone zostały przede wszystkim osoby i podmioty prowadzące działalność w obrębie siedlisk i siedlisk gatunków zwierząt, dla ochrony których wyznaczono obszar Natura 2000, a także przedstawiciele organizacji, instytucji i osób mogących swoją wiedzą lub zaangażowaniem wspomóc proces planowania, a docelowo także wdrażania planu. Wszystkie osoby i podmioty tworzyły Zespół Lokalnej Współpracy (dalej: ZLW). Przez cały okres trwania prac nad Planem możliwy był kontakt drogą telefoniczną i elektroniczną z planistą regionalnym oraz koordynatorem Planu.

Projekt zarządzenia został w trybie roboczym przekazany do członków Zespołu Lokalnej Współpracy. W okresie od 11 do 18 września 2025 r. możliwe było zgłaszanie uwag.

Projekt zarządzenia został w trybie roboczym przekazany do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska do zaopiniowania.

Obwieszczeniem z dnia 28 października 2025 r. znak WPN.6320.6.8.2025.MŁ.1 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu poprzez zapoznanie się z projektem planu zadań ochronnych i możliwości składania uwag i wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt. 1, 2, 3, 4 i 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 ze zm.) i w związku z art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody.

Obwieszczenie zostało zamieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Obwieszczenie było również wywieszone na tablicy ogłoszeń Urzędów Gmin w w dniach Osoby zainteresowane projektem miały 21 dni na składanie uwag i wniosków.

W ww. okresie

Projekt zarządzenia został na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2025 r., poz. 428), uzgodniony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 2025 r.